

FLORE DE CARD

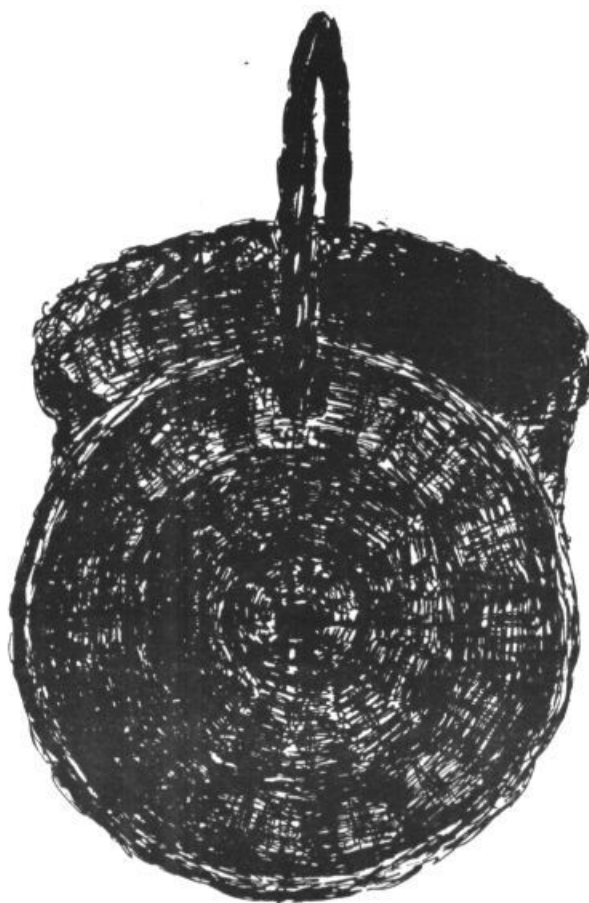


SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * MARÇ DE 1982 * Nº 68

EN AQUEST NÚMERO

- * ESPIPELLADES
(Pàg. 3)
- * EL SOPAR
(Pàg. 4)
- * ELS 4 CLOTETS
(Pàg. 6)
- * L'EXPRESSIÓ A
L'ESCOLA (Pàg. 7)
- * BIBLIOTECA
(Pàg. 8)
- * CRÒNICA INFOR
MAL (Pàg. 10)
- * L'ESCOLA
(Pàg. 12)
- * PERQUÈ?
(Pàg. 13)
- * LA 2NA. MORT
(Pàg. 14)
- * HISTÒRIA
(Pàg. 16)
- * SI LLEU...
(Pàg. 18)
- * ESPORTS
(Pàg. 19)



Bolletí-revista del Centre Cultural Card, de
 Sant Llorenç d'es Cardassar.
 Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36.
 Març de 1982. Número 68.
 Director: Bartomeu Domenge i Amer.
 Cap de Redacció: Josep Cortès i Servera.
 Dipòsit legal: 765-1973
 Edita: Centre Cultural Card.
 Imprimeix: Apòstol y Civilizador (Petra)

COL.LABORADORS

Josep Cortès	Espipellades Crònica Informal Antoni Mus
Maria Galmés	Denous Premsa Forana Si lleu...
Joan Jofre	L'Escola Biblioteca
Pere Josep Llull	La segona mort
Bartomeu Matamalas	Comunicat dels Objectors
Antoni Mesquida	L'expressió a l'Escola
Neus Olivieri	Els quatre clotets
Guillem Pont	Batec
Joan Rosselló	Es racó de sa padrina Les visites pastorals
Ramon Rosselló	Perquè?
Antoni Sansó	Esports
Miquel Sureda	Portada
Sebastià Massanet	Tresoreria
Guillem Quina	Distribució
Elisabet Nicolau	

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

Poesia

PANTALONS LLARGS

Campaneta daurada del meu carret de fira,
 cavallet de cartró de mig pam, tot pintat;
 havem caminat tant pels camins sense ira
 que ara ens cal reposar i agrair nostre fat.

Ja no tornaré més fent osque! osque! corrent
 a carregar amb palets el teu quadrant de fusta
 Campaneta daurada, tu em sabies content.
 Ara em mena la gent i tothora tinc justa:

i sóc infant encara, i no puc fer-ne esment.
 Cavallet de cartró, tu em sabies la joia:
 si ara jugués a córrer, què diria la gent...

Trobaran molt millor que estimi alguna noia
 tant si és bella com no -cavallet tot pintat,
 campaneta daurada- i que us deixi al terrat.

Joan Salvat-Papasseit (1894-1924)

Editorial

Cada element d'una comunitat, enfront de les propietats comunes, és a dir, enfront del que és de tots -com per exemple una plaça, un carrer o un camp de futbol- pot optar, radicalitzant postures, per dos camins:

a) Com que això és de tots, "és igual si es romp", "deixau-ho estar", "ja se'n cuidarà qui en sigui responsable"...postura ben estereotipada que per això potser no deixa d'ésser ben nostra.

b) Com que això és meu i també és d'altres, "cal cuidar-ho", "jo no ho necessito, però d'altres potser sí"...

Obviament tots podem deixar de fer o FER quelcom, a la nostra mesura personal com és ara -i en el cas del carrer- procurant no embrutar-lo amb papers, llosques o aigua de la bugada, netejant empedrats d'herbes... o si surt de l'àmbit personal denunciant, millor públicament que no personal, el cas o fet concret per tal que l'altra gent se'n pugui fer càrrec, si és que no s'hi havia fixat. I tal és el cas que ens ocupa.

Les vies públiques estan al servei de la comunitat (sinó no serien públiques), "tota" la comunitat; i és així que la carretera d'Artà, com a carretera ha d'estar al servei dels cotxes que hi transiten, però com que també és carrer de la nostra vila, també ha d'estar al servei dels llorencins, i potser avui per avui no hi està. I dic que no hi està perquè malgrat tots els llorencins hi puguin circular lliurement, comporta cert perill físic al no estar degudament senyalitzada. Hi manquen senyalitzacions de tràfec recordant la limitació de la velocitat en vies urbanes i hi manquen senyalitzacions en els accessos, sobretot en el camí de Ses Planes.

I si és ver que no basta una simple senyalització per reduir la velocitat dels qui sovint frissen, moltes vegades per no arribar enlloc, no és menys cert que ajuden a no eludir responsabilitats.

És, vol ésser una denúncia d'una situació que ja s'allarga massa.



Segons em va parèixer llegir an es diari, es secretari de s'Associació de Pares de Sant Llorenç sap totes ses llengos del món manco sa se-va, que per lo vist encara no li ha llegut prendre's sa molèstia d'estu-diar-la.

Aiximateix, Sr. Secretari, heu de convenir amb jo que es bravejar d'in-cultura no és de lo més adequat per un càrrec com es vostro. Si teniū sa desgràcia d'esser analfabet de sa vostra pròpia llengua, al manco, per vergonya, no en presumigheu.

A la vista de ses declaracions d'en Francesc Clapés respecte a son pare a sa darrera revista, crec que seria just i convenient conservar es nom de JAUME CLAPÉS a un d'es carrers d'es poble.

No com a falangista mort an es Port de Manacor, sinó com a víctima de s'explotació d'ets humils per part d'es poderosos.

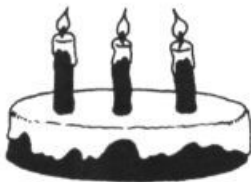
I vos assegure que aquesta no va de berbes.



Mira per on, ara resulta que lo d'es blavet no era cosa de s'Ajun-tament! Segons fonts generalment ben informades, es batle ha as-segurat que es que no ho volien eren es de s'Associació de Pares. Se veu que es nostro capdavanter el té poc gelós an es mando d'es municipals, i basta que qualcú li ho suggeresqui per enviar-los a ses botigues a recomanar que no venguin blavet, i així tirar p'enterra una tradició de molts d'anys.

Pareix esser que es paisatge mallorquí se n'ha duit una mala investi-da amb això de tomar un pi a la Bonanova. Es diaris no s'han cansat de parlar-ne. Supòs què devia esser molt més important que es de per aquí, perquè quan tomaren ets arbres de sa carretera, o es de s'Es-cola Nova, o es de sa Plaça, o es de s'estació, o ..., no digueren ni pruna.

Haurem de dir an en Camilo José Cela que se mudi a Sant Llorenç i per ventura mos faran un poc més de cas!



Que no sabeu què em va passar es dia de Sant Josep? Idò que no hi va haver cap membre de sa Corporació que vengués a es-tirar-me ses orelles! No i, riguent riguent, hagués estat s'hora de deixar-me'n qualcuna de vermella!

És ben ver que es nostros dirigents no saben combinar es que-dar bé amb so espassar-se un capritxo!

Vull donar s'enhorabona a s'Ajuntament per haver decidit posar ses plaques d'es noms d'es carrers que s'han de canviar amb rajoles de ceràmica fetes p'es matei-xos llorencins. An es mateix temps vull fer un prec perquè se canviin i se posin en mallorquí ses que conserven es nom antic, i així, al manco an es noms d'es carrers, tendriem una unitat estètica i idiomàtica.

Josep Cortès



gruas

SENT

muro

SERVICIO PERMANENTE

Tno. 537092

ACRISTALAMIENTO
DE VIDRIOS Y ESPEJOS

Cristalería
San Lorenzo

Calle Mayor, 71
Teléfono 56 92 11

COM QUE DEU ANYS DE SORTIR AL CARRER NO S'ESTREVENEN CADA DOS DIES, ELS QUI ENS CUIDAM DE FLOR DE CARD TROBÀREM QUE PODRIA ANAR BÉ QUE ELS QUI HAN COL.LABORAT AMB LA REVISTA O LI TENEN UN POC DE SIMPATIA, CELEBRÀSSIM L'ANIVERSARI OMPLINT LA PANXA PLEGATS. LA COSA VA CAURE BÉ I EL DIA 5 DE MARÇ ENS JUNTÀREM 52 PERSONES DAVANT ALTRES TANTS PLATS DE FRIT. SOPÀREM, BEGUÉREM, XERRÀREM, I, EN HAVER ACABAT LA DARRERIA N'ANTONI GALMÉS S'AIXECA I DIGUÉ:

Després de sa primera vegada -al manco sa primera que record- que a través de Flor de Card sortim amb sa panxa plena, pensàrem que aniria bé que un dels col.laboradors, dels intel.lectuals més distingits que han ajudat a sa Revista fes un petit parlament. Jo ho vaig demanar an en Llorenç i tenc que reconèixer que no em va posar cap dificultat ni una. Sa presentació crec que no hi fa falta, però dues paraules sí que les diré: Llorenç Capellà, escriptor. De tota sa gent que conec, es més conseqüent amb ell mateix.

DESPRÉS S'AIXECA EN LLORENÇ CAPELLÀ I, ENTRE RENOUS DE TASSONS, PALLANGANES, PLATS I QUALQUE CRIT DE: PADRINAAA! QUE LI DONAVEN UN AGRA-DABLE TO DE FAMILIARITAT, DIGUÉ POC MÉS O MANCO EL SEGUENT:

Me toca començar, ara que estam tots amb sa panxa plena, donant ses gràcies a n'Antoni i dient que no vaig posar cap dificultat perquè em va dir que era un dels col.laboradors més importants que havia tengut sa Revista. Hi he d'anar -vaig pensar- perquè em tornin dir que som important.

Al marge d'aquesta anècdota, voldria dir que realment estic molt content d'esser aquí amb voltros, perquè s'esforç de treure durant deu anys una revista des d'abaix cap a dalt, és a dir, fent-la sa gent que l'ha escrita, l'ha pagada, hi ha posat dobbers i hi ha perdut hores de feina, no és una cosa que es vegi molt sovint a Mallorca, ni dins tot s'Estat Espanyol. I molt menys ara quan hem acabat es temps de, podríem dir, resistència, que, volguem o no, propiciaven sa col.laboració i es treball desinteressat de ses persones. Però després d'aquesta època continuar fent una revista, amb sos medis amb què la feis voltros, és realment un mèrit extraordinari, del qual haurien de fer ressò, perquè és molt just, aquests grans diaris que tenim a Ciutat.

De tota manera és molt curiós que a sa Part Forana, a una moments de desencís polític i cultural que està patint aquesta terra nostra, estiguin sorgint revistes com a bolets. I això és senyal inequívoca, i és sa nostra esperança, de que sa Part Forana, aquesta Part Forana tan alabada continuament perquè tanta i tanta de por li tenen es polítics, aquesta Part Forana, dic, se mantén viva, i, desde qua si ses catacumbes culturals en ses quals s'està movent ara, des de ses catacumbes de recuperació nacional encara més fortes que ses culturals, és s'ànima, s'esperit d'aquesta Mallorca nostra, que d'una manera molt espectacular mos diven que està normalitzada culturalment.

Quantan es seu caire nacional, crec que aquesta premsa forana s'ha de plantejar uns objectius prioritaris que són molt importants i que no s'han de perdre de vista en cap moment. Serà l'objectiu irrenunciable es de sa recuperació idiomàtica, sa recuperació d'es català, en so que no podem defallir en cap moment, malgrat, repetesc, insistesc molt en aquest punt, malgrat que mos diguin que està normalitzat i que s'han posat ses bases perquè aquesta normalització pugui esser absoluta dins un espai de 20 o 30 anys. Això és absolutament fals, i sa Part Forana, on hi ha una població majoritàriament mallorquina i on hi ha un esperit nacional més arrelat -per qualche cosa, repetesc, sorgeixen continuament aquestes revistes- té s'obligació de no cedir en aquest tema, i fugir d'acusacions de que mos tancam dins es nostro bloc cultural sense voler admetre s'existència d'altres cultures que mos puguin enriquir.

Per damunt totes aquestes situacions, ni Flor de Card ni cap altra publicació de sa Part Forana mos han de servir per fer conservadurisme estèril, sinó Cultura amb lletra majúscula, i per obrir de cada dia més es nostro poble, a la vegada que hem d'afermar sa voluntat nacional d'un poble que, integrat dins s'Estat Espanyol, integrat dins es Països Catalans o integrat dins on se vulgui integrar, sigui conscient de sa seva història, de lo que ha estat, de lo que és i de lo que vol esser.

Apart d'aquesta qüestió lingüística importantíssima, s'ha de comentar una altra qüestió ja més política, que és sa defensa de tots es drets que té sa Part Forana. Vos he dit que crec que an es seu vot, tant es de dretes com es d'esquerres li tenen molta por, perquè ningú no sap com sortirà. És una part molt important de Mallorca que, en nombre d'habitants pot esser inferior a Ciutat, però que té

clars es seus problemes.

Aquesta Part Forana, mitjançant ses seves publicacions, s'ha de convertir en cau cultural, entenguent cultura com a qualsevol expressió o sentiment que aquella col·lectivitat a la qual s'adreça sa revista, tengui plantejats en aquells moments. I sa Part Forana, voltros ho sabeu més que jo, des d'una estructura econòmica totalment diferent a Ciutat, des d'unes reivindicacions de tipus social, d'arreglament de cases, de carrers, de biblioteques, de zones culturals, no se pot comparar en cap aspecte amb Ciutat. Des d'es problema terrible de s'emigració constant cap a sa gran ciutat que està patint es camp, i passant per sa reivindicació, que ja és molt important, de ses zones de cultiu -perquè sa Part Forana és una zona de cultiu que s'està morint ofegada, en part, per una tradició molt antiga, i en part per una pèssima política econòmica que ignora totalment ses produccions que s'hi fan o que s'hi podrien fer.

Tot això no significarà mai, i és es tercer punt, que sa Part Forana hagi de cercar un enfrontament amb Ciutat, perquè tanmateix seria un enfrontament estèril del qual s'únic perdedor seria sa col·lectivitat mallorquina, sinó que aquest posar es problemes damunt sa taula -o damunt es paper, en aquest cas- s'ha d'agafar, no amb so sentit destructiu sinó amb so caire positiu de que dient ses coses mos podem entendre tots.

Sa Ciutat ignora totalment sa Part Forana, i la ignora perquè hi han fet falta durant molts d'anys revistes com aquelles d'abans de sa guerra: "La voz de Porreras", "Sóller", "Felanitx"... però que ara tornen sorgir i que no se poden limitar en cap moment a ser es mirall d'una Mallorca morta, perquè noltros volem una Mallorca viva.

Vos vull dir, per acabar, que desig de tot cor que d'aquí a deu anys més moguem veure un altre pic aquí, però tenint una revista que hagi augmentat sa seva tirada, una revista a la qual s'hi vegin tots es problemes d'es poble, i una revista que estigui dins un àmbit mallorquí totalment normalitzat. Això és es meu desig i supòs que es de tots voltros.

DESPRÉS D'HAVER OBSEQUIAT EN LLORENÇ AMB UN BON ESPLAT DE MAMBALLETES, ENS AIXECÀREM I ENS ANÀREM A JEURE AMB LA SATISFACCIÓ D'HAVER PASSAT UNA VETLADA AGRADABLE ENTORN DE FLOR DE CARD, COSA QUE NO S'ESTREVÉ TAN SOVINT COM DESITJARÍEM.

Col·laboració

COMUNICAT

El Grup d'Objectors de Consciència de Mallorca desitja expressar la seva opinió respecte a la publicació de l'àlbum "Fuerzas Armadas" de la editorial "Maga S.L." i més concretament a l'explicació-justificació del perquè d'aquesta col·lecció.

Ja a la primera frase podem llegir: "Si quieres la paz prepárate para la guerra". Pensam que frases com aquesta no hauria d'estar permès escriure-les a qualsevol publicació, i molt manco a les que van dirigides als al·lots. Això és intolerable, per molt proverbiosa que sigui la frase, tenint en compte que hi ha un altre proverbi que diu: "Els infants no domés obeeixen, també imiten".

La nostra societat ens duu directament a la violència a través de quasi tots els mitjans de comunicació, dels "tebeos" fins a llibres considerats com importants o interessants, passant per la ràdio o la televisió, però mai s'ha llegit una frase tan greu; hauríem de sebre que la solució està dins l'educació dels al·lots i dels grans; educació de cap a la pau, no per la guerra.

Una altra frase diu: "Los países que más influencia han ejercido en el mundo son los que han podido contar con un ejército poderoso". Aquí volem fer constar que això, el poder i la força, NO vol dir en cap moment llibertat, igualtat i veritat. Lo important no és "influir en el mundo", sinó que les persones de qualsevol país puguin viure lliurement en pau sense que un altre vagi a fer-los els comptes. Per tant, desitjaríem que pares i educadors entenguessin que la força no és la veritat i encarrilassin l'educació dels seus fills i alumnes envers la pau.

Com a darrer punt, voldríem aclarir que tampoc no és un "homenaje a las Fuerzas Armadas", sinó una apologia de la crueltat, la barbàrie i la violència; en una paraula, una exaltació de la guerra, com molt bé demostren les il·lustracions anteriors.

Per tot això, i per molt utòpic que ara, dins aquesta societat nostra, pugui parèixer, no ens cansarem de cridar amb totes les nostres forces: Si vols la pau prepara't per la pau.

Antoni Mesquida, del Grup d'Objectors

CARD INFANTIL

Davant una assistència no gaire nombrosa -de devuit a vint-i-sis persones- però ben calenta, s'ha realitzada la primera tanda de xerrades d'enguany organitzades pel Card Infantil.

Encetà Joan Lladonet parlant extensament dels avatars històrics de la nostra llengua, de la seva funció dins l'escola i de l'experiència duita a terme amb els nins de primer curs d'EGB de l'any passat.

Potser no hi va haver gaire intervencions, però entre una cosa i l'altra férem més de les dotze de la nit (i això és ben simptomàtic).

Neus Olivieri parlà del desenvolupament psico-motriu dels infants, aquest aspecte tan desconegut i alhora tan transcendental per a un bon desenvolupament posterior del psique. I la xerrada prengué tal volada que quedàrem en fer una diada d'expressió pares i nins tots plegats.

Clogué na Marina Valldeperas, que, juntament amb un altre pare de la federació d'APA, pam envant pam enrere, ens demostrà que:

-Dur a terme la tasca d'una APA no és cosa fàcil, que cal treballar molt i bé, per ajudar així a la tasca educativa i sempre important dels mestres.

-Una de les primeres coses a fer, potser és estar informats dels camins que mostra la llei.

EL NOM

Que la informació municipal és una qüestió que no es resol així com molts desitjaríem és cosa de la qual ja se n'ha parlat i no cal re-batre-hi el clau.

Just per curiositat, però, m'agradaria saber quina és l'opinió de la gent llorencina sobre les qüestions:

*Quin és l'escut de la vila?

*Quin és el nom oficial de la vila?

Enganyifes despistadores n'hi ha un grapat, com és ara:

-La proposta de canvi d'escut va prosperar?

-Si el nom de la vila va ésser tramitat per l'anterior Consistori i el present ho va tornar re-tramitar (?), ¿perquè els indicadors no s'han canviat?

-Perquè a les noves instal·lacions de la Creu Roja posen San Lorenzo?

Potser és falla personal d'informació, però al manco per a mi, és tot un desgavell.

ENCERT

Quan hom se n'adona d'una realització -en aquest cas encara projecte- més que ben encertada, potser hi ha una mena d'obligació, al manco moral, de comentar-ho.

Tal és el cas de muntar un curset de ceràmica per realitzar les plaques que han de posar el nom nou a diversos carrers de la vila.

Perquè és un encert?

De banda la qualitat, que encara és incògnita i cal deixar-la de banda, s'haurà conseguit:

-Que resultaran, és obvi, més barates que si s'haguessin encarregades a una fàbrica.

-Que estaran fetes -i potser és la cosa més important- per mans llorencines.

-Que hi podrà posar mà tothom que ho desitgi.

Tres raons que són ben suficients per configurar un encert, o no?

JUGANT

Fa un bon grapat d'anys, a un dels campsaments, jugàrem un joc, el nom del qual no record, però que en síntesi consistia en fer un rotlo, i un deia una frase (per exemple: en Pere menja pa damunt la paret) a l'orella del veí de la dreta, i aquest la deia al seu veí i aquest a l'altre, i així successivament fins que arribava al primer que l'havia dita. Com podeu suposar la frase final quasi mai no s'assemblava en res a l'original.

Era, i és, aquest, un joc ben formatiu, car mostra com una comunicació qualsevol, quan passar a través de diferents processos emissió-recepció, sofreix petites deformacions que augmenten en relació al número de persones. I això ajuda a desmitificar el "diven que han dit" fins al punt de reconèixer que o bé són

simples i pures mentides
o realitats ben deformades.

I que tota informació no rebuda directament del primer emissor es pot agafar amb pinces.

Tot això ve al cas perquè

Dissortadament moltes opinions i notícies que volen per sobre les teulades llorencines, encara tenen la seva fonamentació en un "diven que han dit".

Guillem Pont

EL PERQUÈ DE L'EXPRESSIÓ A L'ESCOLA

L'Expressió té com a objecte primordial treballar la potenciació de les facultats de l'al·lot, a fi d'assolir un creixament global i un desenvolupament harmònic de la seva personalitat, molt difícil d'obtenir amb els aprenentatges habituals.

Es tracta d'un camí de descoberta renovat a cada instant, en el qual l'al·lot se sent impulsat a seguir una línia ascendent en un seguit de diàlegs, de vivències tant corporals com verbals, rítmiques, plàstiques, psicomotrius, musicals i d'estructuració del llenguatge escrit.



El nin viu tot un seguit d'experiències i les viu en tota la seva persona físico-psíquica, és a dir en l'aspecte físic i intel·lectual, moltes d'elles en forma de jocs a fi que la seva imaginació i la seva creativitat hi tinguin el lloc prominent.

Per a treballar globalment totes les facultats, ens servim del ritme com a base vital de vida, de la psicomotricitat per a conèixer el seu cos, de la música, de l'expressió corporal i de l'expressió plàstica.

Estam tan habituats a treballar a l'escola només els processos intel·lectuals, que ens pareix una pèrdua de temps (i un maldecap dins la classe pel fet de fer-los moure o que facin renou) d'entrenar-los a un equilibri i una harmonia de moviments.

És necessari treballar aquesta unió dinàmica que és l'esser humà, on calgui i on poguem. I treballar-la en una classe de llenguatge, de matemàtica, nova i en àrees d'experiència, és precisament aquesta ambivalència el que dona una nova dimensió al nostre treball.

Dins l'educació activa, avui, cal treballar la imaginació, la creativitat, i donar una importància vital al coneixement i maduració de l'esquema corporal, a la vivència d'una idea base de ritme i de temps, a la possessió de l'espai en el qual estem vivint i ens movem, al moviment en relació amb el llenguatge corporal i verbal i a un enriquiment de la funció lingüística aprofitant totes les motivacions possibles.

L'Expressió no pot esser quelcom a fer com una assignatura, sinó que cal que el seu espe-

rit, al menys, presideixi tota la tasca escolar. L'Expressió ha d'esser en tot moment un veritable camí de donar i rebre.

Intentam donar tota la tècnica de l'expressió a través del joc, amb descobertes orientades cap a una seguretat personal, per ajudar a consolidar els coneixaments bàsics instructius i educatius que volem construir en cada al·lot. L'Expressió és el camí per a comunicar-se amb els altres.

Molts són els nins que presenten problemes d'aprenentatge, i si ens aturam a pensar perquè es manifesten tan repetidament les dificultats de lectura i escriptura degudes a una motivació motora o psicomotora, és al nivell de l'expressió que les haurem de tractar per superar els problemes.

La reeducació tan sols hauria d'existir en el cas d'una malformació, però mai en els nins normals. Deixant viure al nin assegurem la seva maduració física, psíquica, social i moral, i afermam els fonaments d'una formació sòlida, integral, harmoniosa de la seva personalitat.

Neus Olivieri

PEP BLAU

FERRER MECÀNIC

Carrer Ferrocarril, 1

SON CARRIÓ

plancha y pintura

talleres

SON TORRENS

T. 537307

MURO

Les dades del curset de ceràmica que patrocina l'Ajuntament han sofert una modificació. Estava previst l'inici per al dia 27 de març. Les dates definitives de les quatre sessions són aquestes: 3 d'abril, 24 d'abril, 1 de maig i 8 de maig.

El mes passat iniciarem en aquestes pàgines de la revista la presentació de tota una sèrie de llibres, amb la finalitat de donar-los a conèixer i de fer a saber que estan a la disposició del lector, a la Biblioteca Municipal.

Aquest mes volem fer menció d'una col·lecció de llibres infantils dedicats a il·lustrar els principis de la declaració dels drets de l'infant proclamats per l'ONU l'any 1959. Cada llibre planteja una història a partir d'un dels drets de l'infant. La idea i el text són de J.L. García Sánchez i M.A. Pacheco, i són editats per Altea (Madrid, 1978). Són llibres reconeguts d'interès especial per UNICEF i són adequats per als més petits, puix que les il·lustracions són molt grosses i també ho són les lletres. Cada història abraça unes trenta pàgines, i a cada una d'elles no hi ha quasibé més de dues o tres línies de text.



Els títols de les històries i el principi en què es basa cada una són els següents:

La niña sin nombre.

Del principi 3: L'Infant tindrà dret des del seu naixement a un nom i a una nacionalitat.

El niño llorón.

Del principi 4: L'Infant tindrà dret a disposar d'aliment, habitació, esplai i serveis mèdics adequats.

El niño que tenía dos ojos.

Del principi 5: L'Infant físicament o mentalment impedit ha de rebre el tractament, l'educació i la cura especials que el seu cas particular requereix.

El niño y el robot.

Del principi 6: L'Infant haurà de créixer sota l'emparança i responsabilitat dels seus pares i en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material.

Los niños que no tenían escuelas.

Del principi 7: L'Infant té dret a rebre educació, que serà gratuïta i obligatòria, almenys en les etapes elementals.

El pueblo que se quedó sin niños.

Del principi 8: L'Infant, en totes les circumstàncies, ha de figurar entre els primers que reben protecció i auxili.

El niño gigante.

Del principi 9: L'Infant serà protegit contra qualsevol forma d'abandó, crueltat i explotació. No s'haurà de permetre que treballi abans d'una edat mínima adequada.

La niña invisible.

Del principi 10: L'Infant ha d'ésser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena. L'Infant ha d'ésser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal.

Gairebé tots els nins que freqüenten la Biblioteca coneixen aquests títols, i si els ho demanau, segurament us podran contar moltes d'aquestes històries.

P.J.Llull

VINE A LLEGIR EL DIARI
A LA BIBLIOTECA!

Ja disposam diàriament de:

"Baleares"
"Diario de Mallorca"



2.- S'ha celebrat a la Parròquia sa tradicional festa de ses Mares Cristianes.

3.- Diada esportiva escolar. Hi havia al·lotea de Sant Llorenç, Artà, Capdepera i Son Servera. S'Associació de Pares ha convidat tots es nins a una xocolatada. S'Ajuntament ha pagat es "motlos".

Essent avui sa festa de Sant Blai, molta gent ha acudit a l'Església a untar-se es coll i a dur-hi "senyorets" a beneir.

4.- Ha vengut un representant de Ràdio Popular per gravar un programa sobre Sant Llorenç. Hi havia representació d'es futbol, d'es "baloncesto", d'es Card en Festa, de sa Societat de caçadors, d'es Card Infantil, de Flor de Card, de sa Banda, de la Parròquia, a més des particulars: l'amo en Toni Fai, Francesc Clapés "Migollo" i sa madona Margalida Relles.

8.- Organitzat per ses parròquies de sa comarca s'ha començat un curset prematrimonial que durarà cinc dies. Ses reunions se celebren a ses distintes parròquies.

14.- Excursió d'es nins d'es Catecisme.

18.- Dijous Jarder. Han fet una crida que no tirassin blavet. Han tirat farina.

21.- A ses misses de les 9 i d'es vespre, en Ramon ha comunicat a sa gent que se n'anava de Sant Llorenç destinat a sa parròquia de Crist Rei de Manacor.

22.- A s'Escola Nova i organitzat p'es de vuitè i per fer dobbers p'es viatge d'estudis, hi ha hagut concurs de fresses i ball.

23.- Es capvespre, es nins i nines d'es primers cursos s'han disfressat, i companyats des mestres han sortit a fer una volta p'es poble.

24.- Avui comença sa Corema. Durant aquest temps, es dies feners se diu missa es matí i es vespre.

26.- El Pare Gori Mateu, d'es convent d'Artà, ha tornat per parlar an es pares d'ets infants d'es Catecisme. Ha parlat sobretot, de s'educació d'es nin de cara a sa televisió.

28.- En Ramon ha presidit sa concelebració a sa parròquia de Crist Rei de Manacor. L'ha presentat a sa gent es Vicari Episcopal.

Durant aquest mes a la parròquia s'ha fet una recol·lecta de roba i quemenjar per ajudar a gent necessitada. S'ha replegat moltíssima roba.

DENOUS

Naixements

Francisco Font Massanet, fill de Gabriel i Maria, el dia 3.

Ana Maria Nadal Llodrà, filla de Nicolás i Eulalia, el dia 8.

Defuncions

Jordi Brunet Pont "Cotà", el 13 de gener.

Bartomeu Frau Ribot "Sacos", el 4 de gener.

Damiana Adrover Sureda, el 13 de febrer.

Joan Gomila Font, el 17 de febrer.

Miquel Juan Lliteras, de Son Carrió, el dia 19.

Aina Servera Mas, de Son Carrió, el dia 21.

Antònia Estrany Martí, de Son Carrió, el 28.

NOCES

Rafael Forteza Ballester amb Ana Maria Roig Gelabert, el dia 14.

Francisco Javier García Soler amb Salvadora Fuster Veny, el dia 20.

José Sureda Fullana amb Margarita Artigues Mesquida, el dia 20.

Bartolomé Llodrà Gayà amb Catalina Vives i Mas, el dia 27.

Maria Galmés
Joan Rosselló

UCD

El passat vint-i-tres de març, l'agrupació llorencina de "Unión del Centro Democrático" va procedir a l'elecció del nou Comité Local, que tindrà una durada de 2 anys. El President, en Bartomeu Brunet i el Secretari, en Cristòfol Móra foren reelegits, així com la majoria dels vocals.

A la mateixa reunió es triaren els compromissaris que el dia 3 d'abril han d'anar a Ciutat a elegir el Comité de Mallorca.

LA EQUITATIVA

fundación rosillo

SEGUROS

Cardassar, 17

Quan em varen dir que el batle estava malalt i que no podria presidir el ple extraordinari del 15 de març, vaig pensar que aquesta vegada, els regidors, sense riendes, se sortirien del botador i n'aprovarien qualcuna de grossa. Més tard, acabat el ple, no em va quedar més remei que admetre que no hi va haver gaire tregues, perquè la veritat és que, si hagués duit els ulls embenats, sols no m'hagués temut de l'absència.

Això, segons el meu veure, es pot interpretar de dues maneres: o l'Ajuntament està tan ben conjuntat que si hi manca el batle els altres el supleixen perfectament en les seves tasques, o bé el seu grau d'imprescindibilitat no és tan elevat com caldria esperar.

Deix al vostre criteri, espavilats lectors, el triar una opció a l'altra.

Després d'haver aprovat el borrador de l'acta del ple anterior, entraren amb olivetes començant a xerrar de l'arquitecte municipal. Resulta que s'ha acabat el contracte de treball i és ben hora, o bé de renovar-lo, o bé de cercar-ne un altre. La Comissió encarregada va dir que, si volíem el mateix, li hauríem de pagar 8.700 ptes. per desplaçaments i 40.100 de sou (Com que vendria un pic per setmana, li sortiria a un jornal de 12.200 ptes. diàries).

Aquí el Sr. Bauçà va trobar que havia de fer unes quantes observacions sobre la necessitat de fer-li complir les tasques que pertocuen, que segons el seu entendre, la Comissió d'Obres no acaba d'anar de lo més fi. El Sr. Perales va contestar dient que feien el que podien i que s'havien posat multes de 100.000 ptes. per infraccions urbanístiques. (Si us deman, deixondits lectors, a qui les han posades, supòs que no em sabreu contestar; però si la pregunta anava dirigida de cara a sebre a qui NO les han posades, se cert que no n'erràieu cap!).

A la fi, quedaren que renovarien contracte amb el mateix arquitecte de l'any passat, amb les condicions esmentades abans.

Ja dins el segon punt, vist que durant el mes que digueren que va estar exposat al públic, ningú no hi va posar cam emperò, també acor daren aprovar provisionalment la reforma del Pla Parcial de Sa Màniga.

Com que pareix ésser que els carrioners no poden esperar pus en lo de la reforma del cementiri, i els que se'n cuiden de fersortir l'asumppte damunt el Bolletí tenen altres mals-de cap, el Sr. Puigròs proposà que en lloc de fer ho per concurs-subhasta ho fessin per contractació directa, i així en dos bulls seria cuit.

(Per als lectors que no estiguin gaire familiaritzats

amb la terminologia oficial, no hi mal diu aclarir un poc els dos termes. Concurs-sub hasta vol dir que, després d'haver-se presentat els candidats, l'Ajuntament agafa el qui, complint les condicions, es posa millor de preu; contractació directa significa que la Corporació agafa el que li dóna la gana, enc que no sigui el més barat).

Supòs que no hi emporta dir que la proposta fou aprovada per unànima capada.

En el punt cinc, els carrioners, que no es cansen mai de demanar, demanaren duros per les festes del seu poble. Digueren que trobaven que podria anar bé que els concedissin un 20% més que l'any passat, i així podrien rescabalar un poc les quebres. Els demés membres trobaven que podien fer aquesta concessió, i el regidor Puigròs, que era el qui duia el cantet,



i que se les sap totes, va agafar un bolígraf i va començar a treure comptes:

-Dues-centes trenta mil pessetes del 81 -diugué- més un vint per cent són, poc més o manco, tres-centes mil pessetes.

Admirat vaig veure com els qui se'n cuiden de l'administració dels dobbers del poble, pensant-se aprovar un augment del 20%, n'aproven un del 30%. Es veu que són de la bulla, i això de les festes els entra per l'ull dret!

L'altre punt era per contestar la carta del Govern Civil demanant les principals necessitats del poble. Com a representant del batle, el Sr. Pont va començar, i va dir que trobava que hi mancava un sistema de desaguament per al carrer Gabriel Carrió, la canalització de les aigües, l'escorxador i l'asfaltat de tot el poble. El Sr. Girart va dir que creia que el més

urgent era l'asfaltat del pati de les Escoles i el projecte de la "llar del Pensionista". El Sr. Puigròs opinà que el que corria més pressa era la construcció del pont sobre el torrent de Son Carrió, l'eixamplament del cementiri i l'acondicionament de Sa Costa de na Capirrona. El Sr. Bauçà, més pràctic, va ser de l'opinió de que no hi emportava buidar-se el cap, que tan mateix no enviarien res. Digué que creia que lo seu era demanar una cosa petita, com lo de les faroles, en lloc de fer una relació tan llarga i costosa. El Sr. Pont li replicà que valia més posar molt, i així per ventura arribarien a qualche cosa, opinió que fou corroborada pels demés regidors, i, conseqüentment, aprovada.

Resulta que els Tribunals de Justícia han sentenciat a favor de l'Ajuntament el plet que el regidor Femenias i "Es Sevillano" havien posat sobre la ubicació de la gasolinera. Aquests, no conformes amb la resolució, han duit l'assumpte al Suprem, i ara, el Consistori havia de decidir si continuava o es retirava. Evidentment decidiren tirar envant, que si no suposaria donar el plet per perdut.

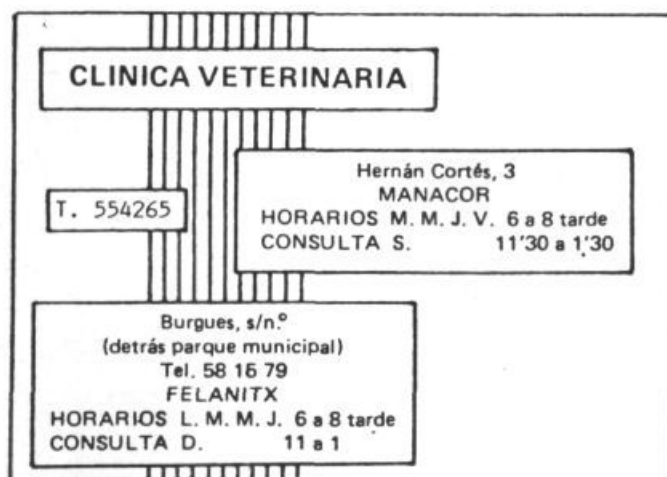
Així i tot, emperò, feren constar que fins ara el plet ens havia costat 150.000 ptes de despeses de misser, i que els comptes són que, amb lo del Suprem, n'ens costi altres tantes. De manera que, si guanyam, encara haurem munit 300.000 pessetetes. Figurau-vos si per dem!

Josep Cortès

NOTA

D'aquí a una mesada, a la Rectoria hi haurà una exposició de cartells sobre la NO-VIOLENCIA I LA PAU.

Quan se sàpiguen cert es donaran a conèixer les dates.



ANTONI MUS

Aquests dies, quasibé tots els mitjans de comunicació dels Països Catalans s'han fet ressò de la mort de n'Antoni Mus, esdevinguda a Manacor el dia 18 de març.

Pels qui no coneixen encara la seva obra, la ressenyam bteument:

* LA LLORIGUERA. Contarelles. Aconseguí el premi "Ciutat de Manacor" l'any 1967.

* HILARI, EL PIANISTA DELS DITS TRISTOS. Conte.

* DIAFORA. Narracions.

* LES DENÚNCIES. Narracions. Finalista del "Víctor Català".

* VIDA I MIRACLES DE N'AINETA DELS MATALASSOS. Novel·la. Premi "Víctor Català" 1977.

* BUBOTES. Novel·la. Finalista del "Sant Jordi".

* LA SENYORA. Novel·la. Premi "Sant Jordi" 1979.

* MAL DE NIT. Possiblement la darrera novel·la.

* GANES DE VIURE. Recull de narracions compreses anteriorment a "La lloriguera" i "Diafora".

(Resumit de "Perlas y Cuevas")

Es racó de sa padrina

Essent damunt ses festes de Pasco, vos oferim una partida de cançons de salers (o de panades).

¿Senyor batle mos vol dar catorze o quinze panades que tenguin moltes taiades i pasta no ve un quintar, que da tant de dijunar tenim ses dents roveïades?

Noltros som quatre salers que ninguns tenim al.lota, es qui serà més cabota en es ball pagarà més.

Sa madona sortirà de dins sa cuina abrigada i dirà a sa criada, dóna-los una panada de ses més grosses que hi haurà.

Si voleu sebre es nom seu d'es que hem venguts a cantar, de Tonis quatre n'hi ha, Dos Miquels, Tià i Tomeu, quatre Juans i un Mateu, un "Pedro" i un Damià.

CONTESTACIÓ A SA CARTA ESCRITA P'ES SECRETARI DE S'ASSOCIACIÓ DE PARES DE SANT LLORENÇ.

Amic Mateu,

Vull començar dient que no mos extranya sa teva carta replicant an es nostro escrit damunt s'eficàcia que fins ara ha tengut sa Junta de s'Associació de Pares. Ara bé, lo que sí mos extranya, i que deploram, és que sa carta s'hagi publicada a un altre mitjà de comunicació en lloc de a sa nostra revista. I dic sa nostra perquè som de Sant Llorenç i Flor de Card també ho és. A més, altres vegades i per coses menys importants has acudit a "ella" i que jo sàpiga mai t'ha tancat ses portes. Per tant es "Grup de Pares" se demana dues coses:

1.- Quin motiu t'ha induït a enviar sa carta a un altre diari o revista? Consideres a Flor de Card poca cosa per a tu o p'es teu escrit?

2.- A un cert punt de sa teva carta mos parles de covardia i vanitat per part nostra. No seirà tot a s'enrevés? No hauràs tu acudit a un mitjà de comunicació superior en tirada a sa nostra revista, com és "Diario de Mallorca", per demostrar sa teva pròpia vanitat de sentir-te pardamunt nosaltres?

Anem per parts. Dius que ses crítiques, "a mi criterio son injustas e inexactas". Aquí tens raó en una cosa i és quan dius "a mi criterio", perquè és clar que per a tu pot ésser així, però en realitat no ho és, i et demostrarem es perquè.

Sa iniciativa va ésser encertada, d'acord, però trobam que sa continuïtat no. Dius que "hemos obrado casi milagros", i d'això res de res, Mateu. I no és que tanquem ets ulls per no veure es resultats, sinó tot lo contrari, i és per això que veim tantes coses aturades i tantes per a fer. Dius que no deim ses coses a la cara, i tu saps ben cert que quan s'ha publicat alguna cosa, abans s'ha dita an ets afectats a sa pròpia cara, i no una sola vegada. Poses "al Sr. Alcalde y concejales como testigos", i lo únic que fas, aquí, es fer-los sa pilota, perquè des d'es punt de vista d'es "Grup de Pares", aquestes personalitats haurien pogut fer més de lo que han fet per s'Escola.

Mos tractes de fer política -nom tabú per segons qui-, i jo te diré que es "Grup de Pares" emplea sa paraula "política", refernt a s'escola en sa definició següent: POLÍTICA=Art o recurs amb què es condueix un assumpte o emplea es mitjans per a conseguir un fi determinat.

Per lo tant, sa nostra política respecte de s'Escola és ben clara: conseguir una Escola millor, uns serveis generals de s'entorn de s'escola millors i lluitar al màxim, fins a lo impossible, per introduir-hi sa nostra llengua. Això és es nostre fi determinat, i per lo tant, si te refereixes a aquesta política, és clar que en feim! Ara bé, si te

refereixes a política de partit te diré que no saps de què vas, perquè basta que te fixis en ses nostres crítiques o denúncies i veuràs que no hi ha distinció de colors. Xerram d'es que trobam que hem de xerrar, sia d'es color que sia! Però Mateu, si t'aturassis a pensar un poc veuries que s'únic que fins ara ha fet política de partit has estat tu! Ara bé, també tenim ben clar que ha estat sense temer-te'n. M'explicaré: des d'es moment que no t'atures d'alarbar es batle a ses reunions de s'A.P.A., dient que no hi ha hagut altre batle que hagi fet tant com ell per s'Escola; des d'es moment que t'enfades tant quan el criticam, que pareix que tocant-lo a ell tocam qualque cosa teva, estàs fent política de partit! I llavors dius que "nos consideramos meros in-



termediarios". Amic Mateu, com a pares d'alumnes, de cap manera mos podem considerar "meros intermediarios", sinó que som sa part més interessada, en quant a s'educació d'es nins, i hem de tenir unes metes molt més amples. Te recoman, Mateu, que repassis ets Estatuts de s'A.P.A., art. 2, i veuràs que ses finalitats de s'Associació són més de ses que tu et fas comptes.

Estam d'acord en que tu vares ésser es qui més punyires perquè no fos sa Junta de s'A.P.A. sa que firmàs aquests escrits. Ho consideram una equivocació, perquè si estassin firmats per sa Junta tendrien més força que sa que tenen, i aquesta força s'emplearia en benefici de s'Escola.

Quan dius ésser "guía intérprete y llevar más de 20 años estudiando idiomas extranjeros, no me he tomado la molestia de profundizar en sa nostra llengua", Mateu, te compixes es collar a tu mateix, perquè un que presumeix d'ésser un especialista en llengües, i no se vol molestar en aprendre bé sa seva, demostra una indiferència i una poca personalitat sense mesura.

Referent a tractar-mos de covards i llas timosos perquè firmam com a "Grup de Pares", te diré que lo que se pretén és no personificar a ningú, però de covardia, res, sinó que amb aquest nom es dona una oportunitat a qualsevol pare d'alumne que tengui alguna cosa que dir referent a s'Escola, mes tres, autoritats i de sa pròpia Junta de s'A.P.A.

Ara bé, si t'interessa veure un nom abaix, a partir d'ara el veuràs, però que quedi clar que aquest espai que Flor de Card mos cedeix, i el qual agraïm, no és patrimoni d'una sola persona.

Vols es perquè de "Bona intenció, si. Eficàcia, no"? És molt clar:

*Un professor més és molt necessari, però i sa distribució? Consideram es cursos 1er, 2on, 3er i 4rt no adequats (Bona intenció, si. Eficàcia, no).

*Serveis d'higiene nous (Bona intenció, si), però des d'es moment que s'aigua no funciona o hi ha serveis que no en tenen, eficàcia, NO.

*Tenim format un Consell de Direcció (Bona intenció si). Quantes reunions i quina feina ha fet aquest Consell durant més de mig curs? (Eficàcia, NO).

*Tenim un Consell d'Administració (Bona intenció, si). Quina feina ha fet aquest Consell durant es mateix temps? No ha tengut informada a s'Assemblea General de ses entrades i sortides d'es dobbers, ni com s'han empleats o s'han d'emplear (Eficàcia, NO).

*Es fa molta feina preparant ses Diades, amb esforços per part de molts (Bona intenció, si). Però lo que s'ha conseguit és que es nins perdin bastants de dies de classe, i això que ja tenen ses hores setmanals d'esport (Eficàcia, NO). No obstant volem dir que una Diada esportiva comarcal cada curs la consideram interessant. Però repetim, una sola Diada per temporada, i que cada col·legi prepari es nins a ses hores d'esport.

*S'ha parlat moltes vegades de sa brutor que hi ha i que hi manquen algunes papereres a s'Escola (Bona intenció, si). Segueix havent-hi sa mateixa porqueria, i fins an es moment d'escriure aquestes retxes no s'han conseguit ses ditxoses papereres, per tant, eficàcia, NO.

*Tots estam d'acord en que és molt necessari asfaltar es pati de s'Escola (Bona intenció, si). Fins ara excuses, excuses i excuses, per tant eficàcia, NO.

*Te vares molestar en cridar a sa Delegació i te quedares tan ample quan te digueren que si es fan tres hores setmanals en sa nostra llengua es compleix sa llei (Bona intenció, si). Però t'has molestet en averiguar si es compleix? Per sa teva bona informació i p'es qui li pugui interessar, te diré que dins es nostre col·legi de Sant Llorenç hi ha classes que ses tres hores setmanals estipulades sols no s'han fetes en sis mesos. NI TRES HORES EN SIS MESOS! Que no és trist, greu i deplorable, això?

Mateu, te podria omplir una altra fulla amb còses que es podrien haver fet, però consider que ja m'he estès massa. Ho deixarem per una altra vegada.

Que ses veritats no sien un mitjà de desunió, sinó tot lo contrari. Sempre a disposició de s'Escola, es teu amic

Joan Jofre i un "Grup de Pares"



RESTAURANTE SALVADOR
pollos al ast
PORTO CRISTO

Calle Sureda, 1
Tel. 570624

PERQUÈ?

*Perquè el nostre batle, abans d'esser-ho, es crivia en mallorquí a sa revista i ara ho fa en castellà?

*Perquè segons quina gent s'encapritxa en demostrar-nos i fer-nos creure que no pot existir llibertat sense exèrcit?

*Perquè s'ha d'esperar a posar en condicions l'entrada al poble venint de Ses Planes, a que hi hagi qualque desgràcia?

*Perquè es permet, dins el terme de Sant Llorenç, que hi hagi gent que empri i ocupi el carrer durant setmanes per a ús particular?

*Perquè els caps de l'Església defensen el poble a Polònia, i a tants de països d'Amèrica defensen els dictadors?

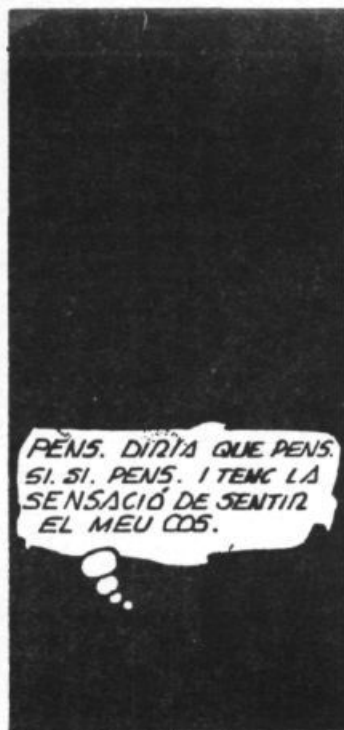
*Perquè, si tots volem la pau, encara hi ha professors que ensenyen els alumnes a preparar la guerra?

*Perquè quan els rics es declaren la guerra, són sempre els pobres els qui moren?

*Perquè el Sr. Calvo Sotelo, President del Govern, ens vol fer creure que no hi haurà eleccions anticipades, quan ni ell mateix s'ho creu?

*Perquè per part dels regidors queden tants de punts sense aclarir al poble, quan els votaren precisament per aclarir-los?

Antoni



PENS. DIRI'A QUE PENS.
SI. SI. PENS. I TENC LA
SENSACIÓ DE SENTIR
EL MEU COS.



NO HI VEIG. NO HI SENT
NIEM PUC MOURE;
PERÒ AFIRMARIA QUE
SOM VIU. SI. VIU. FINS
I TOT PODRIA DEFINIR
EL CAMÍ QUE HA SEGUIT
LA BALA, MALGRAT NO
EXPERIMENTI CAP
DOLOR.



O ÉS QUE SOM MORT
I ELS MORTS TENIM
AQUESTA MICA DE
PERCEPCIÓ INCOMUNI-
CABLE, COM LA DAME-
RA INIDISCÈNCIA DE
UNA BOMBETA ELEC-
TRICA EN SER
APAGADA?



PERÒ NO. ESTIC SE-
GUR QUE EN AQUEST
GRAU DE CONCIÈNCIA
L'HE SENTIT COMEN-
ÇAR I, MALGRAT EL COS
NO M'OBEIESQUI, NOT
COM AQUEST CONEIXE-
MENT ÉS PROGRESSIU.



SI. PROGRESSIU. PERQUÈ FINS
ARA NO M'HAVIA ADONAT QUE
HE ORINAT COPIOSAMENT I LA
MOLLADURA L'ANDI JA FRESCA
PER LES CAMES
I EL VENTRE



I SI SENT FRED ÉS QUE SOM VIU.
VIU!! MALGRAT TOT SOM VIU.
EL FET DE NO ADMETRE LA MORT,
AQUESTA ABSURDA MORT, M'HA
VALGUT. SOM VIU, DÉU MEU.



TENC QUE FER UN ESPORG I ORDENAR
LES SENSACIONS. VEIEM: ESTIC D'ESQUENA
I AMB LES MANS LLIGADES. ELS PEUS LES TENC
OFEGATS DINS LES BOTES I SEPARATS UN DE
L'ALTRE. PROVARÉ DE JUNTAR-LOS.



NO PUC, DÉU MEU, NO PUC. PERÒ... EL DIT...
SI. EL DIT GRAS... L'HE MOGUT. ESTIC SEGUIR:
HE MOGUT EL DIT GRAS!!



LES VISITES PASTORALS

Traducció del llatí de les Visites Pastorals del bisbe Diego de Arnedo practicades a Sant Llorenç. (Publicades íntegrament per Llorenç Pérez, "Las Visitas Pastorales de don Diego de Arnedo a la Diócesis de Mallorca" (1562-1572) Palma 1963-69).

Dissabte, 2 de desembre de l'any de la Nativitat del Senyor 1564. Dit dia el magnífic senyor el visitador Foncilles visità l'església de Sant Llorenç, sufragània de l'església parroquial de Manacor. Primerament visità l'altar major. Bé. Més l'altar de la Verge Maria. Bé. Més el calze, vestits i ornaments de l'església. Bé. Més visità tot allò que havia de visitar i tot ho trobà bé i en orde.

1569, maig.- Altra visita. Es manà que es posàs a una post el paper de la consagració. Altres manaments: que es fessin unes cuirasses a l'altar major i a l'altar de la Verge Maria. Que es recorregués la teulada perquè no ploqui dins l'església. Que es fes un camis i un amit.

1570, 30 setembre.- Retornant d'Artà i anant a Manacor, visità l'església de Sant Llorenç, sufragània de la parroquia de Manacor. Ordenà que es tancàs un dels portals al costat de l'altar major abans d'un mes sots pena de 40 sous. Que es fes una casulla de vellut amb la corresponent estola i maniple, sots pena de 5 lliures, per les festes solemnes. Que es faci un inventari de totes les coses de l'església, començant pels objectes d'or i argent, seguit per les altres joies, vestits, etc.

1572, 29 abril.- El visitador Foncilles, anant de Manacor a Artà, visità l'església de Sant Llorenç. Manà que es recorregués la teulada de l'església per la qual cosa i despeses fossin venudes 12 tovalloles. Que a l'inventari s'hi afegís tot allò que s'ha fet de nou, inventari que fou fet pel notari Josep Mulet, en presència del visitador, jurats, obrers i prevere que celebra en dita església i molts altres homes i dones.

El sobredit historiador Llorenç Pérez, a una nota del seu llibre diu textualment: " El pueblo de San Lorenzo d'es Cardessar, conocido antiguamente con el nombre de Bellver, poseía ya desde muy remotos tiempos, tal vez desde la misma conquista una pequeña iglesia donde los pocos vecinos cumplían con sus de-

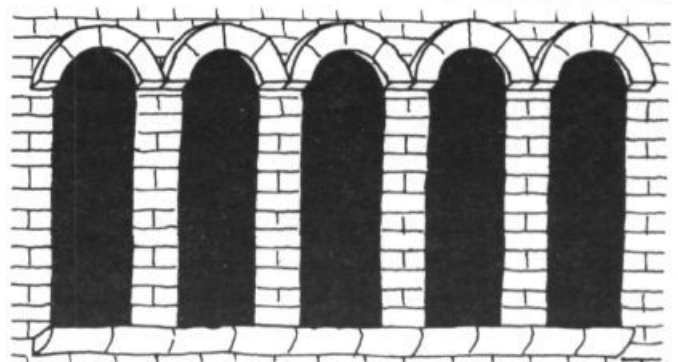
beres religiosos y veneraban a una antigua imagen de Nuestra Señora "la Mare de Déu Trobada".

Fué probablemente el obispo D. Juan Vich y Manrique quien separó la iglesia de San Lorenzo de la de Manacor, destinando a aquella la tercera parte de los frutos que cobraba el Rector de Manacor. Esto debió suceder en 1582 o 1583. Pero en 1617 por un decreto de Fray Simón Bauzá, Obispo de Mallorca, quedó la iglesia de San Lorenzo nuevamente unida a la Parroquia de Manacor, pues, examinadas todas las circunstancias, se vió que no era conveniente tal separación. A mediados del siglo XVII intentaron los vecinos de San Lorenzo conseguir la separación de las dos parroquias, pero sus esfuerzos fueron inútiles.

En 1776 D. Juan Díaz de la Guerra, igualmente Obispo de Mallorca, después de haber escuchado los informes de los vecinos de San Lorenzo y del Rector de Manacor D. Antonio Vives Burguny, volvió a separar las dos iglesias, destinando para párroco de San Lorenzo a D. Guillermo Ramón, que más adelante fué nombrado director de la Biblioteca Episcopal. Pero o por la insalubridad de aquellos lugares o, más probablemente, por no haberse puesto de acuerdo el Rector de Manacor y el nuevo Párroco sobre la dotación que éste debía cobrar el decreto de separación no llegó a hacerse efectivo. En 1805 el Obispo D. Bernardo Nadal exponía al rey la necesidad de convertir en parroquia la iglesia sufraganea de San Lorenzo con la dotación de 1400 libras anuales que debían separarse de los frutos de la Parroquia de Manacor. El deseo del Prelado, que además quería que la nueva parroquia tuviese un vicario o teniente de cura que debía pagar el párroco de San Lorenzo, no se cumplió totalmente, ya que en San Lorenzo sólo residió un vicario que hasta mediados del siglo pasado era nombrado por el obispo a propuesta del Rector de Manacor.

En 1913 el Obispo D. Pedro J. Campins elevaba la vicaría a la categoría de parroquia".

Ramon Rosselló



Sense està inclosa dins l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, ha sortit, a Manacor, una nova revista de caire cultural-artístic: SOTERRANI. Al primer número -una obra d'artesanía- hi han col·laborat, entre d'altres, en Joan Carles Gomis, en Bartomeu Matamalles, en Bernat Nadal, en Jesús Balles i en Joan Duran. Esperem que tenguí continuïtat.

Signat per l'equip de redacció del Bolletí de Premsa de la Delegació Diocesana d'Acció Social, ha sortit, a la segona quinzena de gener, el següent article sobre cultura popular.

CULTURA POPULAR: UN DESAFIAMENT

Cultura Popular és tot allò que fa prendre consciència de poble al poble. I aquest té la informació sincera i sencera que li és negada interessadament. Li costa esforç i també passar més endins de les apariències o els judicis precipitats. Els interessos amagats, la falta de control en les reaccions i altres defectes fan molt difícil arribar a un judici encertat sobre qualsevol tema.

La conversa és un bon instrument de reflexió, però no una conversa sense to ni so, a l'estil de les del cafè. Normalment conversam amb poca lògica, sense orde, sense escoltar les raons de l'altre i sense pretensió d'arribar a cap conclusió. Però el poble té una gran capacitat de comunicació i fàcilment es tableix un pont i uns vincles personals admirables, on els intel·lectuals trobarien dificultats per fer amistat. Aquest valor pot ésser el suport d'un mètode de cultural.

La "narrativa" fou sempre un bon canal transmissor de cultura popular. Si aconseguim explotar els seus recursos, podrem arribar a l'ànima del poble. Per començar no basta conèixer el seu vocabulari, que d'altra banda és un pressupost indispensable. Cal, sobretot, dominar la tècnica i la psicologia del llenguatge. El llenguatge popular és molt ric en simbolisme i sempre té la imatge als llavis. És molt realista i, per això mateix, no li agrada el vestit encorsetat dels puritans. Els segles d'experiència li donen una seguretat que es tradueix en una ironia i un humor que els homes de grans ciutats no sabien apreciar. Tampoc no li agrada la pressa que els temps moderns ens han aficat violentment. El poble té un llenguatge contemplatiu i una calma que els segles de contacte amb la terra i la mar li han donat.

Per fer Cultura Popular a Mallorca avui, la primera lliçó ens és donada per el poble mateix i no la pot aprendre més que aquell que conviu molt amb la gent i el carrer. Els laboratoris solitaris no ensenyen una realitat, sinó una certa ficció.

El llibre on cal aprendre a estudiar cultura popular és la vida de cada dia. O sigui, la reflexió feta sobre els fets de cada dia cercant les causes i els responsables. Tornam allà mateix: la conversa sobre la vida, quan aquesta conversa no va a lloure sinó encaminada amb "mètode" i veritat. Quan a cada barri i poble i hagi grups de persones que parlin de la vida amb veritat, sense pressa i amb un poc d'humor, la cultura popular aconseguirà victòries i profunditat.

BANCO ESPAÑOL DE CREDITO

BANESTO

La mayor empresa bancaria de España
a su servicio.

- *Listas de boda
- *Lámparas
- *Electrodomésticos
- *Objetos de regalo

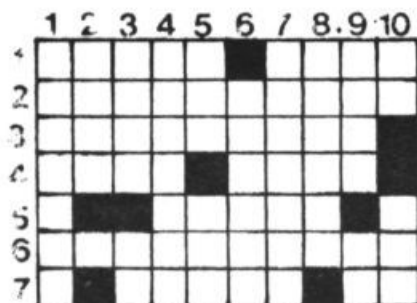
ORDINAS FEBRER

Mayor, 22 - Tel. 569100
SAN LORENZO

NOTA

A la reunió del Consell de Redacció celebrada el dissabte, 13 de març, entre d'altres coses, s'acordà que a partir d'ara i per evitar malentesos, tots els articles de la revista aniran signats per l'autor. No s'admetran, per tant, els pseudònims ni els escrits sense firmar. Si el que envia l'article no és un col·laborador habitual, haurà de posar, a més, el número del carnet d'identitat.

La Redacció



MOTS CREUATS

HORITZONTALS.- 1.- El Puig ..., és la muntanya més alta de l'illa de Mallorca. Part anterior del cap de l'home. 2.- Condició d'amoral. 3.- Reunió total de les parts d'un conjunt. 4.- Encès d'ira. Anella. 5.- Consonant. Peix teleosti de vint a cinquanta centimetres de llarg, blanquinos amb ratlles daurades. Vocal. 6.- Que adoren. 7.- En números romans, cinquanta. Fer rima. Consonants.

VERTICALS.- 1.- Pertanyent al matí o a la matinada. 2.- Incl·nació o afecció viva envers una persona o cosa. Consonant. 3.- Ball popular. Metall groc. 4.- Relatiu o pertanyent a l'orador, a l'art de l'orador. 5.- Moneda de diferents valors. Manoll de flors. 6.- Que té la forma semblant a la d'una lira. 7.- El que cita, en fem. 8.- Donar la primera esco·mesa (a un enemic). 9.- Mamífer rosegador. És l'acusatiu-datiu del pronom reflexiu de tercera persona. 10.- Símbol de l'Astatini. El punt de l'horitzó sensible per on surt el sol en els equinoc·cis.

SOPA DE LLETRES

Dins aquest embolic hi ha els noms de deu paraules que comencen en "GA". Ve·iam qui serà el qui les des·embolicarà!

F A N I V A G R O J N
E N G A D A B M A G E
M I C A B O R N X A S
E D A P S C O M S L L
N R R G Z A B E N E Z
O A E M G A N A L R N
B V B T A A R B J A N
Z A R S L A Z G O R M
R G A A A R I N T L R
G M G A R R O V E R A
J O S O B U N S A Z R

ENDEVINALLA

Quin lladre és que mai l'agafen,
no té cames i sap córrer,
quan ell roba molts s'amaguen
i lo que ha robat heu dóna?



FUGA DE VOCALS

N _ T _ NDR _ S P R _ NT M _ LL R
Q _ _ N _ M _ C Q _ _ T T _ NG _ _ M _ R.

ARITMÈTIC

Per resoldre'l heu de col·locar en els quadres en blanc les xifres corresponents, de tal manera que vertical i horitzontalment, efectuant les operacions indicades, donin la solució assenyalada.

	:		+		=5
-		+		x	
	x	6	:		=2
+		:		:	
	-		x		=6
=6		=2		=2	

SOPA DE LLETRES

G A R R O V E R
G A A A
A R L A
V B A A
A E G A N A
R R A E
D A S
I A
N G A D A B M A G
A N I V A G

MOTS CREUATS

Es torrent.
ENDEVINALLA
L R I M A R S T
A D O R A D O R E S
N O R A D A E
I R A T R A C A
T O T A L I T A T
A M O R A L I T A T
M A J O R C A R A

FUGA DE VOCALS

ARITMÈTIC



Maria Galmés

Durante este mes ha seguido el bullicio futbolístico normal: en unos encuentros se ha ganado y en otros solamente se ha oído la victoria, aguantando la emoción hasta el último minuto, salvo con el Sant Jordi, donde quedó probado una vez más que los encuentros matinales no le van al Cardassar.

Día 21. POLLENÇA-CARDASSAR

Hasta las postrimerias del encuentro mantuvimos el segundo puesto de la tabla clasificatoria. Vimos a un Cardassar defender con todos los recursos a su alcance, la nivelada conseguida sobre el minuto treinta de la segunda parte, pero a los cinco minutos del final, se nos voló el valioso punto y cedió la segunda plaza al rival.

Bonito encuentro el disputado durante la fresca tarde de pollencina del 21. A los siete minutos se conseguía el primer gol local i la numerosa colonia lorençina allí desplazada, no presagiaba el aguante y garra que el Cardassar opuso al Pollença. Con esta corta ventaja empezaron la segunda parte, aumentando los nervios locales ante la imposibilidad de ver aumentada su ventaja, hasta el minuto treinta, que como una ducha fría encajaron el gol del empate, corriendo desde atrás, a lance de Bayó, Ginart se presentó solo ante la portería batiendo al portero de cruzado chut. Una vez recuperados del susto volvieron al ataque los locales, aunque de manera desordenada y sin mucho peligro, pero en uno de esos barullos delante de la portería se nos pitó un penalty. A mi juicio, tanto el 2-1 como el empate hubieran sido justos.

Día 14. CARDASSAR-SALLISTA

Otro encuentro comprometido el disputado con el Sallista, que ya al presentarse ante el Cardassar llevaba candidatura para el segundo puesto. Este, sin embargo, quedó resuelto a nuestro favor.

En el encuentro los dos contrincantes dieron de sí lo que es esperaba. Fué muy disputado, ya que el Sallista no fué muy resolutivo delante puerta; dominó con amplio margen la zona ancha del campo, y si no marcó más goles, fué debido a la férrea defensiva del Cardassar, que tuvo una tarde muy acertada. Resultado final: 2-1. Bueno y algo corto.

Si hacemos balance, este mes resulta negativo, ya que la mayoría de puntos disputados se nos han escapado. Se perdió en Montuiri, y si se considera justo el resultado, en Pollença. En dicha localidad sus jugadores sacaron las malas artes a relucir, y aunque el Cardassar no se amilanó ante el adversario, el Sr. "neutral", que de esto no tuvo nada, sentenció el encuentro con un penalty injusto en jugada de poco peligro. No terminaron aquí los infortunios del del pito, ya que no silbó, a cinco minutos del final y en jugada desafortunada, cuando el portero derribó al delantero Miquel, dentro del área, cuando éste se colaba solo ante la puerta.

ENTRENO Y PUESTA A PUNTO fué el encuentro que se disputó en Artá el 19 del corriente, y ambas cosas se dieron por partida doble. Los entrenadores alinearon algún juvenil y pusieron en rodaje algún que otro jugador, anteriormente apartado por lesión. La segunda cara fué la de la moneda, puesto que se pusieron a punto las arcas del C.D. Artá, y se engañó y defraudó a la afición de ambos bandos. Con el día soleado muchos desplazados y locales asistieron al encuentro, quedando sorprendidos y perplejos ante el precio de la entrada: 300 ptas. El precio de la localidad fué abusivo para un partido de entreno. El público pagó, aunque la directiva del Cardassar deberá tener en cuenta en lo venidero, si quiere conservar su merecido prestigio, que antes de prestar el equipo deberá exigir unas garantías. El C.D. Artá abusó de todos, propios y ajenos. ¿Celebraría su presidente el aniversario del Petra?



M. Sureda

FUTBOL SALA EN CALA MILLOR

En estas fechas se han cerrado los encuentros de futbol sala que han venido desarrollándose en Cala Millor durante el presente invierno. En este torneo han participado equipos de Son Servera, Cala Millor, Porto Cristo y San Lorenzo. El más representativo ha sido CRISTALERIA SAN LORENZO, ya que en los demás solamente figuraba algún que otro "llorencí" ligado a esta comunidad por el trabajo.

El tenis "Ca'n Simó" puso la pista e instalaciones, y se hizo cargo de la organización, aunque, lamentablemente, sólo tuvo lucidez a la hora de pasar factura. Estamos de acuerdo en que la energía está cara, pero al pasar por sus instalaciones, se vuelve carísima!

A pesar de lo expuesto, el torneo ha sido lucido y competido, y a la vez que enseñaba futbol a los jóvenes, mantenía en forma a los maduros.

El brochazo lo dieron los equipos de CRISTALERIA SAN LORENZO e IBERHOTEL (representativo de los hoteles que esta compañía regenta en Cala Millor), ganando este último por el tanteo de 12-11. El IBERHOTEL escaló posiciones en la tabla y el CRISTALERIA se quedó con el trofeo al máximo goleador. Los aficionados lo celebramos con una suculenta "freixura", deferencia de FRUTAS SERVERA.

A falta de un partido del mes de marzo, la clasificación del Torneo a la Regularidad, patrocinado por LA EQUITATIVA y HERMANOS FEBRER, queda de la siguiente manera:

	28-2	7-3	14-3	21-3	ANTERIOR	TOTAL
Mateo Girart	3	3	3	3	30	42
Gabriel Abraham	3	2	3	3	30	41
Juan Nadal	3	3	3	3	28	40
Juan Riera M.	3	-	2	2	29	36
Bartolomé Barceló	2	2	2	3	26	35
Jorge Soler	3	3	3	3	20	32
Bartolomé Morey	2	3	-	1	23	29
Juan Riera P.	3	2	3	2	19	29
Mateo Mayol	3	-	3	-	22	28
Antonio Roig	3	3	3	2	16	27
Miguel Galmés	3	3	2	-	17	25
Angel Calderón	-	-	-	-	16	16
Juan Nicolau	-	-	-	1	10	11
Sebastián Miquel	1	2	2	1	5	11
Arrom	2	3	2	3	-	10
Juan Alvaro	-	-	-	-	3	3
Francisco Tous	-	-	-	-	3	3



carpintería
HERMANOS FEBRER

Cra. Son Servera, 26
Tno. 56 90 74
SAN LORENZO

ESPORTS



SOLER - PONT

C. Nou, 35 ☎ 56 93 10 Sant Llorenç

**Restaurante
Barbecue**



BANQUETES * BODAS * COMUNIONES * BAUTIZOS

Cra. Porto Cristo - Cala Millor

T. 570193

presupuestos sin compromiso